

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.

Jun. an 36 Lei = 72 Cor.

Trif. lun. 18 Lei = 36 Cor.

Prețul unui număr e de

25 bani sau 50 fil.

Telefon p. oraș și in-

terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi numărul 1 a.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarif.
MANUSCRIPTELE NU SE
ÎNAPŢOIAZĂ.

„Casa culturală.”

Darul lui Dumnezeu, cel mai mare de care am putut fi învredniciți în vremile din urmă — libertatea politică a românilor subjugăți — s'a coborât peste noi.

Libertatea aceasta ne servește drept prilej și stimulent, pentru a face ca, prin muncă organizată pe terenul politic, bisericesc și cultural, să remediem deficitele trecutului și să garantăm progresul masselor mari ale poporului.

Și a fost o socoteală reală de înaltă importanță politică și morală, că preoțimea ortodoxă română organizată ca Asociație „Andrei Șaguna” — ca un element bisericesc — a pornit la drum cu gândul de a ridica satele noastre în aceeași vreme, când partidul național român organiza poporul sub raportul vieții politice. Și a fost, și o necesitate ca preoțimea organizată să ia asupra sa problema ridicării satelor noastre mărturisindu-și aderența la partidul național român, chemat ca, prin mijloacele ce-i stau la dispoziție, să ajute preoțimea a se achita de acest rol.

Preotul a fost și are să rămână cel mai de seamă factor în viața culturală a satelor noastre, deci și în opera de reculegere religioasă și culturală a acelor. Iar Casa culturală, proiectată de Asociațiunea Clerului în serviciul acestei reculegeri sistematice, suntem siguri, va putea să se înfăptuiască cu nădejdi de bine, numai dându-ni-se tot sprijinul tuturor factorilor vieții noastre publice românești: în primul rând de administrația politică și cea bisericească.

Dar, să vedem mai deaproape care este organizarea Caselor culturale.

Este proiectat a se înființa în fiecare comună o atare casă, pe bază societară, la care să ia parte, pe cât se poate, întreagă obștea românească din comune, fără deosebire de confesiune.

Statutele Casei Culturale spun: (§ 15): Membri fondatori și ordinari pot fi toți românii de omenie din comună, bărbați și femei, de sine stătători, trecuți de 21 ani.

Scopul societății (§ 2) este: creșterea poporului, căutând să îmbrățișeze întreagă viața țaranului român, să încheie o legătură mai prietenească între membri și să statornicească un gând și o bună înțelegere în toate năzuințele de propășire.

Potrivit scopului, societatea va încerca să aibă cât mai îngrabă o casă proprie co-răspunzătoare.

Mijloacele pentru realizarea scopurilor Casei culturale sunt de mai multe feluri.

Pe lângă »cercurile religioase» în sinul »Asociațiunii, cari vor avea să îndrumeze creșterea religioasă-morală a masselor prin predici conferințe, exerciții religioase Casele culturale sunt chemate să pună temelie înfăptuirii unei idei umanitare, proprie vechiului creștinism dar neglijată la noi până acum.

Organizarea, pe bază religioasă, a femeii — care, în vechiul creștinism a fost tovarășă însuflețită a apostolilor la propovăduirea lăvierii lui Isus Christos și care în lumea modernă poate îndeplini un mare și sfânt apostolat religios și mai ales social: în familie și în societate — organizarea aceasta e un nou postulat al vremilor noastre. Când lumea politică se pasionează, cu drept cuvânt, de ri-

dicarea femeii sub raportul politic-social, biserica nu poate să se ascundă din calea datoriei sale, de a deschide largi porți pentru un apostolat pozitiv și rodnic. După organizația preoțimei noastre acest apostolat li s'ar da femeilor ca Reuniuni locale, cu scopul de a îngriji deaproape creșterea religioasă a femeilor și fetelor.

Paralel cu această acțiune a femeilor, »Sfatul păcii», constituit din bărbați, va fi chemat, să împace neînțelegerile de prin sate și să taie apa proceselor rușinoase, costisitoare. (§. 6.)

Sala de cetire va servi și ca loc de întâlnire pentru săteni, cu scopul de a înconjura cărciumele și a organiza munca economică prin înființare de tovărășii economice și de a trezi înțelegerea necesară pentru înființarea societăților de consum și a băncilor populare.

Se va da, prin Casele culturale, cuvenită atenție și creșterii fizice și îngrijirii poporului și mai ales a noilor născuți.

Casele culturale, așa cum le-a proiectat Asociația clerului ort. român, puse în aplicare vor însemna un factor de progres real în viața poporului nostru.

Se convine deci, ca și ceilalți conducători ai neamului, cari sunt în afară de preoți, să prindă știre de această pornire — care nu e clericalistă — a clerului nostru, și să ne dea tot concursul lormoral și material, indispensabil la organizarea culturală, fără de care satele noastre vor continua să rămână în starea patriarhalei lipse de organizare din vremea jugului strein.

Chestiunea principală este cum se poate ajunge aici și de aceasta ne vom ocupa într'un articol viitor.

Protoereu dr. Gh. Ciuhandu,
președintele secției Arad a Asoc.
»Andrei Șaguna».

Kemal-pașa și Grecia.

Salonic. — Ziarul »Indépendant» anunță că guvernul lui Mustafa Kemal-pașa comandantul trupelor de revoluționari din Asia mică, a trimis un ultimatum Greciei, prin care o invită să-și retragă imediat trupele din Smirna.

Comisarii marilor puteri din Constantinopol, adaugă »Indépendant» deși se miră de îndrăzneala lui Kemal pașa, au luat dispozițiuni pentru întărirea armatei din Anatolia. Trupele lui Mustafa au ocupat orașul Adania.

Inregistrând acest ultimatum, semi-oficiosul grec »Estia», arată că guvernul elen a cerut conferinței să tranșeze cât mai curând chestiunea Turciei, căci altfel se va vedea silit să-și reia libertatea de acțiune, față de amenințările și atacurile continue ale trupelor lui Mustafa.

Apropierea româno-italiană

Roma. — Ministrul de război al României a oferit un banchet în onoarea autorităților militare italiene. Ministrul român a pronunțat un discurs în care a glorificat concursul Italiei în război și sprijinul dat de ea României.

Ministrul Italiei a mulțumit ministrului român pentru partea luată la sârbătoarea italiană și a relevat că noile legături care unesc Italia cu România sunt mai puternice decât înaintea. A reamintit de legionarii români pe care Italia i-a predat patriei mame în mod mai cordial decât pe legionarii români în Dacia-Română.

Italia și România au ieșit dintr'o alianță care a violat pacea lumii, spre a se alipi de partea cea mai slabă, dar de partea dreptății și libertății.

Ministrul Italiei reamintește eroismul celor două armate, jertfele celor două popoare la Siret și Piave și pe cei doi regi cari sunt făclile de încredere și nădejde. Victoria italiană a dat libertate popoarelor; vulturul român a doborât vulturul cu două capete, simbol monstruos.

Italia și România eroice în război sunt moderate în victorie. Conștiințe de cauza lor dreaptă privesc cu încredere viitorul, prosperitatea și unirea din ce în ce mai intimă între cele două popoare.

Recomandații ce nu sunt de priostos.

Ori cine a intrat în teatrul din localitate, a putut să vadă în sala de spectacol precum și în coridoare afișe tiprite în cari se atrage atenția publicului asupra faptului că »fumatul este oprit.»

S'ar părea în primul moment, că o asemenea recomandăție făcând unii public obișnuit cu sălile de spectacol, ar fi nu numai inutilă dar într'o anumită măsură, jicnitoare.

S'ar părea că o măsură în acest sens dictată de respectul, instituției și de motive de elementară igienă ar trebui să fie respectată de toată lumea fără să mai fie nevoie de insistențe și de afișe speciale.

Totuși, în disprețul recomandățiilor scrise, nu arareori s'au văzut persoane abătându-se cu seninătate dela o atitudine asupra importanței căreia toată lumea credea că s'a înzistat în de-ojuns.

Mai mult decât atât, într'una din serile trecute, spre plăcerea asistenței, s'a văzut îndulându-se dintr'o loje, coloane delicate de fum eșite din țigărele unor spectatori recalcitranți.

Credem încă odată nimerit să înzistăm în forma aceasta delicată, asupra finuteii ce trebuie păstrată în sălile de spectacol.

Socotim însă în acelaș timp ca atât autoritățile civile cu privire la civili, cât și autoritățile militare cu privire la militari, ar trebui să ia dispoziții de așa natură, în cât pe viitor persoanele cari vin la teatru să nu mai fie expuse la priveriști de un ordin atât de jicnitor pentru orice om cu inteligență și bun simț.

În ceea ce ne privește, făgăduim că nu vom sta la îndoială să dăm numele acelor, cari ar trece de aici înainte peste prescripțiile ce au de scop a face să nu se confunde sala Teatrului cu cafenelele și cu alte locuri de distracție.

Rezultatul alegerilor în județele ce nu au fost publicate în numărul de ieri.

Brăila.

Inscriși 24.737. Voturi: 18.093. Anulate: 2836.

Au fost aleși:

Leonte Moldovanu 5561; St. Periețeanu 5491; M. Sasu 5545 și I. Paraschivescu 5233, liberali. P. Băian 3902 și Căldăruș Grigore 3831, țărăniști.

Bacău.

Inscriși 41776.
Votanți 26313.
Nule sau neexprimate 3264.
Aleși: Ion Gorcea, țărănist 7541, Constantin Nădejde, țăr. 7508, Ion Chiriac, țăr. 7502, Cristea Cristoveanu, liberal 6844, Grigore A. Mărza, liberal 6806, Eduard Racoviță, lib. 6778, Mircea T. Cancicoff, cons.-pr. 4768, Nicolae D. Ghica, cos.-pr. 4752.

Caliacra

Inscriși 22328.
Votanți 17310.
Nule sau neexprimate 1379.
Aleși: Mustafa Riza Mehmet, liberal 10302, Chiurid Ali Mehmet, liberal 10296, Achil Pineta, liberal 10096, Emil Pangrati, liberal 10048, Gheorghe Panaitescu, ind. 2919.

Dorohoi.

Inscriși 30745.
Votanți 20021.
Nule sau neexprimate 5735.
Aleși: Butureanu Nicolae, naț. 9862, Panaitescu Panait, naț. 9741, Preot Const. Răileanu, naț. 9722, Cuzinschi Ion, naț. 9721, Atanasiu Ion, naț. 9719, Stoianovici Nicolae, cons.-naț. 9448.

Dolj

Inscriși 75315.
Votanți 53199.
Nule sau neexprimate 15031.
Aleși: E. Neamțu, liberal 8899, T. Florescu, liberal 8700, Mitu Stoenescu, liberal 8604, Atanase N. Gancea, liberal 8573, Iulian E. Vrăbescu, liberal diz. 8200, Ghiță P. Andreescu, liberal diz. 7990, Neculai P. Romanescu, liberal diz. 7790, E. N. Popp, liberal diz. 7760, N. B. Roșianu, țărănist 7929, Ștefan Velovan, țărănist 7822, Elie Sândoiu, țărănist 7638, general Gh. Marcu, ind. 8766, N. N. Murgășanu, progr. 3114.

Dâmbovița.

Inscriși 52121.
Votanți 32724.
Nule sau neexprimate 5333.
Lista No 3 aleși: Cristache Georgescu 21718, Vasile V. Hanes 21662, A. Gioranescu 21636, Cezar I. Spineanu 21634, Petre Popescu 21615, Preot Const. Cercel 21597, N. Ciținescu Ciupele 21589.
Lista No 1: Const. D. Dumitriu, liberal 2479.

Gorj

Inscriși 68.582.
Votanți 26.05
Nule sau neexprimate 11160.
Aleși: Gh. Tătărescu, liberal 5658, Constantin Neamțu, liberal 3551, Ion Mateescu, liberal 5487, Vasile Arjoceanu, liberal 3403, Aristica Schileru, țăr. 5479, Grigore N. Giulian, țăr. 5436, Ștefan Bobancu, țăr. 5375.

Iași

Inscriși 35262.
Votanți 22686.
Nule sau neexprimate 5670.
Aleși: Gh. Gh. Mărzescu liberal 6354, E. Herovanu liberal 5972, E. G. Toma liberal 5817, A. E. Cuza național 5029, preot Ion Tzincola naț. 4105, Lascăr Antoniu progresist 2526, Paul Bujor țărănist 2733.

Mehedinți

Inscriși 50.813.
Votanți 83.545.
Anulate 6.992.
Aleși: Gh. Bazăvan, țărănist 13383, Gh. I. Fortuneanu, țărănist 15577, I. E. Anghelescu, țărănist 15571, Preotul I. Runcanu, țărănist 15568, Gr. Ruptureanu, țărănist 15548

R. Franasovici, naț. liberal 8708, Pomp. Băbeanu, naț. liberal 9705, C. Georgescu, naț. lib. 9571, N. Spineanu, averescan 8228.

Neamț.

Inscriși 30951.
Votanți 21021.
Nule sau neexprimate 6174.
Aleși: Dr. Al. Cămeniță, țărănist 5022, Dr. I. Costinescu, liberal 4853, Leon Psapeliniski, lib. 4708, Leon Strejeru, lib. 4699, Al. Naum, ind. 1332.

Prahova.

Inscriși, 67090; Votanți, 36663; Anulate, 8208.
Au fost aleși:
D. I. Nicolaescu 10590; I. Ionescu-Quintus 10491; E. Ionescu-Lungu 10431; Spirea N. Sorescu 10349; Const. Papazol 10308 și Gh. G. Fotescu 10298 liberali.
D. Munteanu-Râmnic 7111; Toma Voiculescu 6690; Stan Morărescu 6675 Uniunea democrației naționale.
Dobrogeanu Al. 6588; Dunăreanu Al. 6559; Cristea Gh. 6546 socialiști.

R.-Vâlcea.

Inscriși —
Votanți 29692.
Anulate 4463.
Aleși: Ioan G. Duca 10268, N. Budurescu 9882, D. Drăghicescu 9878, Economu P. Partenie 9842, M. Mihăilescu 9760, I. G. Fărcașanu 9744, Dr. D. Savin 8434, Dim. Simian 8229.

Vaslui.

Inscriși 22401.
Votanți 15770.
Nule sau neexprimate 4379.
Aleși: Vasile D. Sassu liberal 8284, Ion I. E. Brătianu liberal 8250, Mihai Negură liberal 8211, Gheorghe Adam liberal 8200.

Suceava.

Inscriși 27185.
Votanți 18476.
Anulate 3763.
Aleși: Ion Zelea Codreanu 10017, Vasile Tomega 9945, Toader Crețu 9761, Ștefan G. Dimitriu 9864, Ștefan G. Ioan 8174.

Ilfov și Capitala.

Biroul electoral al jud. Ilfov, presidat de d. St. Bonea, prim-președinte al trib. Ilfov, a proclamat următorii aleși:
117.572 înscriși.
74.083 votanți.
26.873 voturi neexprimate, nule sau anulate.

Din lista No. 1 (socialiștii)

Toma Dragu 5598; Gh. Cristescu 5469; Ilie Moscovici 5324.

Din lista No. 3 (naționaliștii-democrați).

Vasile Cogașniceanu 4824; Oct. Lugojanu 4058.

Din lista No. 5 (liberalii).

Vintilă Brătianu 17.202; I. Th. Florescu 16.555; Sim. E. Măndrescu 16.508; Const. Cernescu 16.459; G. M. Corbescu 16.274; N. G. Saita 16.157; Iuliu Valaori 16.150; Const. A. Panaitescu 15.973; Cezar Th. Pascu 15.968 Dan Emanuel 15.894.

Din lista No. 9 (conservatorii-progresiști).
Al. Marghiloman 4597.

Din lista No. 12 (clopotul).

Dr. Ch. Gheorghian 4021; N. D. Cocea 7984; Dr. N. Lupu 7960; David Emanuel 7710 I. Teodorescu 7989.

Din lista No. 16 (Ochiul lui Dumnezeu).

Nicolae Zanne 4253; Dr. Gheorghian 4021.

Senatori aleși

în județele Timiș-Torontal:

Timișoara: Heinric Badar;
Ciacova: Emanuil Ungureanu;
Recaș: pp. Gherasim Sârbu;
Lipova: pp. Fabriciu Manoilă;
Sânmielăuș: pr. Silviu Bichicean;
Madoș: Vilhelm Copony;
Periamoș: Carol Müller.

Jud. Odorhei.

Odorhei: bar. Ludovic Daniel;
Paraid: Victor Truppel.

INFORMAȚUNI.

— Doamnele române sunt invitate să ia parte, astăzi la orele 3 d. p., la reuniunea ce va avea loc în localul internatului de fete.

— *Monitorul Oficial publică un decret-lege pentru prelungirea moratorului în vechiul regat până la 7 Septembrie 1920.*

— *Ministrul italian al transporturilor a numit o comisiune care va veni în România ca să trateze cumpărarea unei mari cantități de petrol.*

— *A fost supus semnării regelui al doilea credit de 10 milioane, din care se vor acorda acțiuni industriașilor din despăgubirile de război.*

— *Alegerile de Senat, în vechiul regat, continuă fără incidente.*

— *Expresul ce a daraiat pe când venia dinspre Elveția, e Simplonul Paris-București.*

— *Se anunță că sunt multe victime. Nu a fost dat însă nici un nume până acum.*

— *Marile depozite de munițiuni dela Brolok pe care germanii urmau să le predea Aliaților, conform clauzelor tratatului de pace, au fost aruncate în aer de militari germani.*

— *Guvernul britanic a respins oferta ce i s'a făcut, de a indica un principe englez pentru tronul Ungariei. Cererea fusese formulată de guvernul ungar prin reprezentantul militar englez din Budapesta.*

— Ziarul „Volksblatt“ din Viena anunță o mișcare în diplomația austriacă.

D. Frantz actualul ministru austriac la Haga va fi numit ministru la Berna; d. Funder redactorul-șef al ziarul „Reichspost“ va fi ministru la Roma, atașat pe lângă Vatican; iar pe lângă Quirinal va fi atașat ca ministru deputatul socialist tirolez Abram.

— *Cu privire la procesul doctorului Apáthy, fostul rector al Universității din Cluj, condamnat de Curtea marțială din Sibiu la 5 ani reclusiune pentru uneltire împotriva siguranței statului român, d. Cezar Partenie, apărătorul acuzatului și-a desvoltat ultimele motive de casare. D. N. D. Ioanid, comisar regal a combătut motivele cari cereau casarea sentinței fără trimitere și a recunoscut întemeiate câteva motive de casare ca trimitere la o altă curte marțială. Curtea superioară de război a amânat pronunțarea.*

TELEGRAME.

Tratative în chestia românilor din Timoc.

PARIS. — Generalul Coandă a avut lungi consfătuiri cu Westnici și Pasici, cari în decursul consfătuirei s'au arătat dispuși a da Românilor din Valea Timocului deplină libertate politică și culturală, în cazul când guvernul român declară că nu se va amesteca în chestiunea internă a Jugoslaviei.

Impozite pe speculatorii războiului.

Londra. — Ministerul de interne a terminat proiectul impozitului câștigurilor de război. Proiectul, după ce va fi dezbătut în camera comunelor, va fi redactat astfel ca îmbogății în decursul războiului și aceia care nu și-au făcut datoria față de patrie, să plătească 68 procente, iar marii fabricanți, industriași și întreprinzători, dispenzați și cari s'au îmbogățit pe cale necinstită, să plătească 47 procente.

Declarațiile dlui Vaida-Voevod.

D. Vaida Voevod, a acordat confratelui său „Gazeta Trans.” un interviu, făcând esențiale declarații pe cari le dăm mai jos rezumat:

Statele mici și chestia minorităților.

Convinsătoare este admirația nereținută care statele mici formate din vechea moștenire și chiar Polonia o au pentru țara noastră.

Noi și aceste state, suntem nemulțumiți unele hotărâri de până acum ale Conferinței. Toate aceste state sufăr de aceeași nesocotire a intereselor lor imediate.

Gândiți-vă ce a întâmpinat Polonia în chestiunea Danzig-ului și Sileziei; Ceho-slovacia și Teschen și cu artele de comunicație cu Ungaria, ce le-au fost rupte așa că au avut dificultăți colosale în circulațiunea lor interioară. Slavii au, deasemenea numeroase greutăți în viața lor pe cari n'au știut sau n'au putut să le rezolve.

În întrevederile mele cu reprezentanții acestor state, nu odată am primit felicitări pentru cuminte cum am condus noi tratative și cum ne-am organizat în interior.

Dar pe statele mici le întrunește și problema minorităților. Condițiunile tratatului cu privire în privința minorităților nu ne privesc pe noi, ci și pe sârbi, greci, ceho-slovaci și bulgari.

Tot sub clauza aceasta este pusă și problema macedoneană care ne interesează în special pe noi românii.

Probleme românești.

La Paris, nu sunt numai probleme românești de rezolvit. Și cu toate acestea, prin stăruință neîntreruptă, de fiecare zi, am reușit să facem să știe toți cari sunt doleanțele noastre.

Problema Banatului este astăzi bine cunoscută.

Am ajuns chiar proverbiali: — cum văd, știu că problema Banatului va fi pusă în discuțiune. Și o cercetăm cu întreg șirul de documente, fără a obosi vreodată sau a descuraja.

Tot astfel în chestiunea graniței noastre cu Ungaria, a clauzei minorităților, a clauzei economice.

Avem drept să sperăm, că în cele din urmă vom reuși să facem a ni se asculta voințele noastre revendicări. Din partea delegației noastre de pace s'a făcut tot ce ce este posibil pentru a fi luate în seamă aceste revendicări și mai ales, în legătură cu pacea cu Ungaria nu puțin am influențat în hotărârile care au luat la Paris.

Chestia repatrierilor.

În chestiunea aceasta pot să dau informații liniștitoare. Ne-am dat perfect seamă începând despre valoarea elementului românesc, care se află astăzi respirat prin toate regiunile lumii. Am înțeles perfect cu deosebire situațiunea miilor de români din Siberia între cari mulți au luat parte activă alături de cehi în luptele contra austro-ungare, și mai târziu în luptele în contra bolșevicilor.

În același timp n'am pierdut din vedere și pe prizonierii români, cari se află conținuți prin diferitele tabere de prizonieri din țară. Din rapoartele primite dela trimișii noștri am încredințat de soarta lor mașteră să se facă în consecință toate demersurile necesare.

Chestiunea repatrierii românilor din Siberia se află astăzi în următorul stadiu: Avem în mijlocul ministrului de externe francez și în cel al celui din țara noastră, cari ne-au promis concursul. Guvernul român va pune la dispoziție sumele de bani necesare, dintre cari o parte s'au și trimis în Siberia pentru acoperirea primelor necesități. Repatrierea se face în două etape americane.

Paralel cu repatrierea românilor din Siberia ocupăm și cu aranjarea transporturilor de români din America, cari sunt trimiși spre casă. În scopul acesta am înființat un birou special de repatriere în Paris cu reprezentant în portul Havre, care primește pe românii sosiți din America și le asigură continuarea drumului prin Franța.

Sedința comisiei administrative a orașului Arad.

Ieri, Marti la orele 9 și jumătate s'a întrunit pentru întâia dată dela introducerea administrației românești, comisia administrativă a orașului Arad.

Sedința prezidată de d. prefect dr. R. Veliciu, s'a caracterizat prin deplină armonie a membrilor asupra chemării acestei comisii dela a cărei decizii atârână prosperarea orașului și binele locuitorilor.

D. prefect dr. R. Veliciu, în cuvântul de deschidere salutând pe membrii, remarcă importanța acestei dintâi ședințe sub imperiul românesc.

Oratorul roagă pe membri a-i da sprijinul în conducerea afacerilor orașului. Spune că e condus de principiul echității administrative și și exprimă dorința ca și comisia să fie pătrunsă de acest principiu. Dorește însă ca față de aceia cari în urma războiului au exploatat situația altora să se procedă cu rigurositate.

Cu facerea proceselor verbale a ședințelor se însărcinează membrii d. Iosif Moldovan, în limba română și d. cons. orașenesc Vannay în limba maghiară.

După o scurtă discuție în chestia jurământului celor trei membri absenți comisia ia decizia ca aceștia să fie chemați să participe la ședința viitoare.

Se aleg apoi membrii în subcomisii:

Comisia disciplinară: I. Arsenovici, I. Moldovan, dr. Parecz, dr Bogdan; suplenți: Ispravnic, ing. Ileana.

Comisia orfanală: dr I. Robu, dr Jegessy dr V. Bogdan, dr Anghel, T. Zima, dr Reisinger; suplenți: Dr Isekutz și Emiliu Tabacovici.

Comisia dărilor: I. Arsenovici, dr. Jegessy, Zima, dr V. Bogdan, dr Parecz, Weissenburger; suplenți: G. Popovici, Emil Tabacovici.

Dr. I. Arsenovici, director de finanțe raportează despre incassarea dărilor în luna Octomvrie.

S'au incassat în această lună 367.537 €. față cu suma de 200 mii incassate în aceeași lună în anul trecut.

Darea de consum și pavoazarea străzilor 7 milioane adică 6 milioane mai mult decât în aceeași lună din anul trecut.

Orașul având mari cheltuieli, pentru acoperirea acestora și în urma propunerii dlui Arsenovici comisia decide să se caute modalități pentru a se admite de C. D. impozitul pe drojdii, cum și darea comunală progresivă și darea de lux pe consumația în restaurante și cafenele.

Cu privire la lipsa de sare se decide ca până la sosirea celor 40 vagoane de sare acordate, să se ia din transporturile înmagazinate în vagoane în gara Aradului.

D. Zima, cere ca toți comercianții cinstiți să fie tratați cu considerație de comisia pentru stabilirea prețurilor, și să se facă deosebire între acești comercianți și speculatori.

D. prefect dr. Veliciu asigură pe vorbitor că se va proceda cu dreptate în această chestiune. Dsa ia în apărare comisia pentru stabilirea prețurilor.

În ce privește raportul revizorului școlar d. I. Moldovan d. Weissenburger se plânge că dorința șvabilor cu privire la înființarea școlii cu limba de predare germană s'a pus pedeci din partea senatului orașenesc.

Din lămuririle date de d. revizor reiese că pedecile ivite provin din numărul mic al elevilor cari s'au anunțat pentru școala cu limbă de predare germană.

D. prefect dr Veliciu asigură pe d. Weissenburger de simpatiile ce le nutresc autoritățile române față de șvabi și dorințele acestora se vor putea împlini îndată ce se va trezi și simțul lor național.

Trezirea națională a șvabilor e o datorie pentru conducători șvabi iar nu pentru autoritățile române.

Comisia primește apoi propunerea dlui revizor Moldovan ca prin organele polițienești să se oprească funcționarea diferitelor școli particulare, înființate mai recent și cari țin cursuri fără a avea permisie legală.

În urma propunerii dlui Arsenovici să ia decizia ca locuințele particulare unde acești învățători de contrabandă își țin cursurile să fie rechiziționate spre scopuri publice.

D. procuror dr. Crișan arată munca depusă pentru repararea temnițelor neglijate în război și pericolul ce amenință pe locuitorii temnițelor din cauza nevoiei de cărbuni.

În legătură cu nevoia de cărbuni în urma propunerii dlui dir. regional al C. G. R. Ispravnic, comisia decide să se intervină la Consiliul Dirigent pentru exploatarea minelor de cărbuni dela Brad. unde s'ar putea câștiga 10-12 vagoane pe zi și afară de aceasta să se ușureze transportul cărbunilor acordată orașului.

Se ia la cunoștință rapoartele oficiului orfanal, oficiului de dare orașenesc ale oficiului edil și oficiului sanitar.

La orele 1 și jumătate dnul prefect dr. R. Veliciu încheie ședința mulțumind membrilor pentru munca desinteresată și serioasă, ce depun în interesul ridicării orașului. Speră că și în viitor lucrările comisiei vor decurge în deplină armonie. Își exprimă mulțumirea ce simte văzând înțelegerea ce a domnit în tot cursul ședinței.

Lista neagră.

— Complicități triste și rușinoase. —

Atragem, pe ziua de azi, atenția românilor — a celor din Arad ca să-și cunoască frații și a celor de pretutindeni ca să știe la ce trebuie să se aștepte — asupra unei rușinoase complicități la care se dedau unii din onorații noștri avocați români din Arad.

Faptul în nuditătea lui e următorul: Locuitorii, stabiliți în Arad după 1914, urmează să fie repatriați. Hotărârile birourilor respective urmează o cale normală — înțelege anevoioasă. — În casele rămase goale sunt instalați oficanți români. Sunt instalați e o vorbă; o să fie...

Să admitem că 3 profesori secundari, veniți din Regat, izbutesc să li se designeze, dimpreună cu toate asigurările inerente, 3 locuințe aparținând la 3 repatriabili; aceasta pentru peste o lună de zile. Până la împlinirea termenului oamenii noștri se mângâie, purtându-și Penații prin toate hotelurile, la gândul că va fi și pentru ei o zi a țărului italic.

Însă, în vremea aceasta, cei repatriabili tocmeșc 3 avocați români (notați insulta și odiosul acestui târg); aceștia *bagă rugare*, cerând amânare, cel puțin până se va pertracta petiția imprișinatului.

După o lună de zile cei 3 profesori naivi se prezintă la cele 3 locuințe și sunt primiți aproape cu insulte căci cei 3 repatriabili au la spatele lor 3 avocați români...

... Văd bine, prea iubitul meu cititor, că această istorioară reală te săcăe, că o vrei sfârșită, că vrei să-ți dau nume. Asta vine de-acolo că tu nu ești avocat român și că sufletul tău curat și românesc nu găsește o scuză suficientă în practicarea profesiei sau în râvna unor câștiguri cât mai mari. Tu-ți zici că nu poate fi pus la îndoială idealismul unor profesori veniți cu toată dragostea pentru munca cea mare, că nici o piedică nu trebuie să li se pună, ba dimpotrivă.

În cele din urmă mai spui că fapta celor 3 avocați constituie o complicitate pe cât de tristă, pe atât de rușinoasă.

Tot asta spun și eu.

5. XI. 1919.

Perpessicius.

Cenzurat: L. Luca.

Teatru, Muzică, Cinematografie.

Teatrul APOLLO

În 10 11, și 12 Noemv. Luni, Marți, Miercuri

Seria Richard Oswald

Opera celebră a lui Offenbach

Poveștile lui Hoffmann

Operă în film în 3 acte cu protog.

În rolul principal: Erich Kaiser Titz, Fririch Kühne Resel Orla. Timpul: 1790.

Teatrul URANIA

În 10, 11 și 12 Noemvrie, Luni Marți Miercuri

Năzbăii studențești

Comedie în 4 acte.

Prim actor:

Elsa Eckersberg.

Te 614

Divizia 1-a Cavalerie. Serv. Intendentei.**PUBLICAȚIUNE.**

Divizia 1-a Cavalerie are trebuință de
**4000 căciuli negre sau (brumării) și
4000 cojocole fără mâneci**

pentru trupă tip regulamentar.

Tine licitație publică în ziua de 20 Noemvrie 1919 ora 11 la sediul Diviziei în satul Magyarbánhegyes cu oferte închise. Garanție 10% din valoarea furniturii.

Termenul de predare este de la 10 până la 16 Decembrie 1919.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul Intendentei Diviziei în ori ce zi la Magyarbánhegyes.

Șeful Serviciului Intendentei

Di 674-4

Intendant Maior Ștefănescu.

ANUNȚ.

Se caută pentru Spitalul Garnizoanei Arad (Palatul Fischer Eliz)

2 surori de caritate

2 spălătoarese

1 dactilografă

cu 120 Lei hrană și locuință lunar. (Si 682)

CONCURS**DE PRIMIRE LA ȘCOALA NORMALĂ DE FETE ÎN LUGOJ.**

Preluând Consiliul Dirigent școala normală (preparandia) de fete gr. cat. din Lugoj prin aceasta se aduce la cunoștință, că înscrierile începute odată se continuă până în 20 Noembrie 1919. Conform organizării nouă, școala normală va fi împărțită în 2 cursuri: curs inferior și curs superior (cu câte patru clase).

În anul prim al cursului inferior se primesc eleve cari au absolvat cu succes cel puțin patru clase primare (elementare). În al doilea, absolvente ale clasei 6-a primare sau a clasei 1-a gimnazială sau civilă; în anul al 3-lea absolvente a clasei 11-a gimnazială sau civilă și absolvente cu VI clase primare ale cursului de învățătoare din Săliște. În anul al 4-lea absolvente a clasei 3-a gimnazială sau civilă precum și absolvente cel puțin cu 2 clase civile a cursului dela Săliște. În cursul prim superior se primesc absolvente ale clasei 4 gimnazială sau civilă sau claselor anterioare ale școlii normale. În celelalte 3 cursuri eleve absolvente ale cursurilor anterioare.

Lângă școala normală statul susține și internat. În internat vor fi primite 120 eleve gratuite iar 120 eleve semigratuite, așadară din fiecare clasă 15 eleve bursiere și câte 15 eleve semibursiere. Vor fi primite și eleve solvente cu taxa de 2000 cor. anual, plus 100 kg. grâu, 10 kg. untură, 5 kg. săpun și 50 ouă. Elevele vor aduce cu sine ruferie de pat, rufărie de corp, și haine corespunzătoare, apoi o măsură albă, servete o matrață, 2 perini, plapomă și un acoperitor alb de pat; 2 farfurii, tacâmuri și 2 pocale de apă.

Internatul e asezat în edificiu modern provăzut cu apeduct, încălzire centrală, lumină electrică, baie și grădină mare.

Petițiunile de primire să se înainteze Direcției școlii normale din Lugoj provăzute cu următoarele documente: 1. Atestat de boțez, 2. Testimoniu școlastic al clasei absolvate premergătoare, 3. Atestat medical eliberat de medicul cercual ori comunal. 4. Atestat de moralitate și identitate eliberat de autoritatea politică, 5. Atestat de revaccinare.

Fiind timpul înaintat rugările să se trimită de urgență.

Lugoj, la 1 Noembrie 1919.

Di 675

Direcțiunea școlii normale.

C. F. R. DIRECȚIA REGIONALĂ ARAD.

No 16421/919.

Publicație pentru licitație publică.

Dir. Reg. din Arad a. C. F. R. aduce la cunoștință licitația publică pentru transportarea lemnului de întreținere necesar pe anul 1919 și 1920 Cvantitatea necesară.

Din lemn de brad.

27 m³ clasa VII. poziția 22 brad de pădure pentru scopul de întreținere.

504 m³ clasa VII. poziția 25 podea de plop pentru scopul de întreținere.

182 m³ clasa VII. poziția 28 podea din brad de pin.

17 m³ clasa VII. poziția 40 podea lucrată din brad alb. de pin.

821 m³ clasa VII. poziția 77 podea de plop rechezat.

41800 m³ clasa VII. poziția 136 podea lat de brad pentru scop de ingradit.

03 m³ clasa VII. poziția 139 podea lat rechezat din brad de plop.

465 m³ clasa VII. poziția 210 podele din brad de plop pentru scopul întreținere.

132 m³ clasa VII. poziția 213 podele din brad alb (pin) pentru scopul de întreținere.

69250 curent VII. poziția 264 podea rude de lemn moale pentru ingradire în grosime de 8 m.

7169 m³ clasa VII. 292 podele de margini și 246000 de bucăți VII. poziția 301 șindile de acoperit în marime de 47 cm.

Din lemne stiear.

287 m³ clasa VII. poziția 63 lemn de stiear cioplit în lungime de 4 cm. pentru scopul de întreținere.

192 m³ clasa VII. poziția 66 lemn de stiear cioplit în lungime de 7 cm. de întreținere.

229 m³ clasa VII. poziția 223 podele de stiear pentru scopul de întreținere.

169 m³ clasa VII. poziția 279 lemn de stiear (copaci).

Publicația parțială și blanchetele goale de ofert se află la toate direcțiunile Regionale și prin cercare de acolo se vor trimite câte un exemplar.

Propunerile generale pentru liferare se află sub No. 300001-913 și propunerile speciale sub No. 35334-908 și se pot vedea la toate sus menționatele Direcțiuni.

Ofertele trebuie trimisă cel mai târziu până la 15 Noembrie a. c. la amezai 12 ore în Arad, piațul Impăratul Vilmos No. 1 etajul I. camera 15 și bani de vadiu este obligat a-i depune cel mai târziu cu o zi înainte adevă la 14 Noembrie 1919 până la amezai 12 ore în casa Direcției Regionale.

Arad, la 11 Septemvrie 1919.

Direcția Regională din

Arad.

668 - 3

CASSA DE ASIGURARE REGIONALĂ A MUNCITORILOR, DIN ARAD.**Invitare!**

În temeiul ordonanțelor Consiliului Dirigent XIX și a secției de ocrotire socială Nrii 6450/1919 D. invit pe toți proprietarii și agricultorii ca în termen de 8 zile să prezinte lista tuturor muncitorilor și scriitorilor aplicați la moșiilor lor conform formularelor de anunțare pe cari le pot lua în primire dela Cassa regională susnumită.

Informații cu privire la asigurare se aduc la cunoștința celor interesați în publicațiunea ce se va da de aceasta Cassă. Invit pe aceasta cale fabricile, întreprinderile comerciale și industriale, ca să îndeplinească cât mai urgent, obligamentele de anunțare cuprinse în publicațiunea deja dată.

Cassa de asigurări sociale regională din Arad.

Bulevardul Elisabeta 16. (Erzsébet körut).

Loc deschis.*)**PROVOCARE.**

Deoarece am preluat prăvălia de arame și delicatose din colțul străzii Szt. István și Piața Thököly a Dl. Rosensohn, provocăm toți creditorii să-și înainteze pretenziunile, decurs de 5 zile cu atât mai vartos cât înștiințările sosite mai târziu nu le voi lua în considerare.

Arad, la 10 Noembrie 1919.

A 681

Teodosiu I. Mihailoviciu.

*) Pentru cele publicate la acest loc redacția nu răspunde de răspundibilitatea.

Se caută

pentru imediată angajare

un corector-traducător

care cunoaște perfect limbile română, germană și maghiară.

Persoana angajată va fi încredințată și cu lucruri de birou la administrația institutului.

Ofertele cu indicarea pretenziunilor să se trimită

la Administrația ziarului

„ROMÂNUL”.

BIBLIOTECA „JUBIREI DE NEAM”

No 23 *Miron Axinte*. Frăția Moldovei Unite. Partidul naționalist democrat Lei - 6

No 24 *Miron Axinte*. Cum trebuie să fie o școală românească . . . Lei 12

No 25 *Miron Axinte*. Noua organizare naționalist-democrată . Lei - 3

De vânzare la: **LIBRĂRIA „CONCORDIA”** Arad, strada Francisc Deak numărul 11

IN ATENȚIUNEA COMERCIANȚILOR DE VINURI ȘI PROPRIETARILOR DE VI.

Magazin permanent de butoaie pentru vin, de toate măsurile.

LUDOVIC BAUMANN, comerciant de butoaie. :: Arad, Piața Libertății No 11. (Ba 553-20)

P. T.

Eu onoare aducem la cunoștința onorabilului public că

ATELIERUL NOSTRU DE ZINCOGRAFIE

Am deschis, având la conducere un specialist care și-a câștigat practica în cele mai renumite ateliere din străinătate. Astfel am ajuns în plăcuta situație de a putea executa prompt orice lucrare atingătoare de aceasta branșă pe lângă prețuri convenabile. Executăm clișee după desemnurile cele mai fine. Autotypie după fotografie. Foto Lito, etc. Comenzile se vor adresa:

TIPOGRAFIA „CONCORDIA”

soc. pe acții secția Zincografică

ARAD, str. Zrinyi nr. 1/a.